

Vrijdag 20 september 1918 – ochtendeditie

Bank van Lening te Antwerpen.

Het ministerie van buitenlandse zaken brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de Bank van Lening (Berg van Barmhartigheid) te Antwerpen op 7 oktober en volgende dagen de in 1913 en 1914 verpande gebruikte kleren en linnengoed zal verkopen.

Voor hen, die hun eigendommen willen inlossen voordat de verkoping plaats heeft, bestaat daartoe de gelegenheid, indien ze zich ten spoedigste tot bovengenoemd departement werden.

Wellicht echter is het verkieslijker, dat de verkoop plaats heeft, aangezien het twijfelachtig is, of de bewuste goederen uit België mogen worden uitgevoerd en deze goederen thans in België hoge prijzen zullen opbrengen.

Londen, 19 september. Officieel avondbericht: We maakten vandaag enkele gevangenen in plaatselijke strijd ten zuiden van Auchy-lez-La Bassée en hebben onze stellingen ten westen van Wijtschate een beetje verbeterd. Vijandelijke overvalafdelingen zijn ten oosten van Nieuwkapelle en ten noorden van het kanaal Ieper-Komen afgeslagen.

Een verklaring van de Belgische regering.

Havre, 19 september. Het ministerie van buitenlandse zaken deelt mede: de Belgische regering heeft langs indirecte weg mededelingen ontvangen, die haar hebben ingelicht over de plannen van Duitsland ten opzichte van België. De mededelingen zijn van Bern uit aan het ministerie van buitenlandse zaken ter hand gesteld, dat ze onmiddellijk ter kennis van de regeringen der geallieerden heeft gebracht.

De Belgische regering heeft geen enkel voorstel ontvangen, rechtstreeks van de keizerlijke regering afkomstig. Uit de ontvangen mededelingen blijkt dat het in het voornemen van Duitsland ligt om van België te eisen dat het zich verbindt het talenvraagstuk op te lossen op een wijze, die met de Duitse politiek in overeenstemming is en aldus afstand doet van een recht, dat ten nauwste met haar soevereiniteit verbonden is, namelijk om volgens de vrijelijk geuite wensen en belangen van het Belgische volk een der problemen van zijn inwendige politieke inrichting op te lossen.

Duitsland zou eveneens de amnestie eisen voor de burgers, die schuldig zijn de plannen van de vijand te hebben gediend en het zou aldus de Belgische regering een daad van onderwerping opdringen.

Het zou aandringen op de handhaving, na de oorlog, van vroegere handelsverdragen, die ten gevolge van de vernieling der Belgische industrie door de overweldiger, het zich economisch vastleggen van Duitsland in België zouden verzekeren. Anderzijds zou Duitsland, door de vuistpandtheorie, waarvan nog geen afstand is gedaan, er inderdaad op aandringen het lot van België te verbinden met de oplossing van koloniale vraagstukken.

Tenslotte is zelfs geen toespeling gemaakt op de verplichting, die op Duitsland rust om de onrechtvaardig aan zijn slachtoffer toegebrachte schade volledig te herstellen. Duitsland zou zich aldus verrijkt hebben met het overschot van België, waarvan de ruïne volkomen zou zijn.

Er dient te worden opgemerkt dat de door de pers openbaar gemaakte berichten op twee punten onnauwkeurig zijn. In tegenstelling met hetgeen is gezegd maken de mededelingen, welke de Belgische regering heeft ontvangen, geen melding noch van een

eventueel staken der krijgsverrichtingen tussen België en Duitsland, noch van een ontruiming van Belgisch grondgebied.

De hierboven uiteengezette eisen en voorwaarden maken alle verklaringen onvruchtbaar, daar zij de onafhankelijkheid van België schijnen te miskennen. Ze kunnen niet tot grondslag dienen voor een ernstige bespreking. De Belgische regering heeft haar programma geformuleerd in haar nota onder andere aan de paus van 24 december 1917, die in januari laatstleden openbaar is gemaakt en, zoals de regeringen der geallieerden weten, handhaaft zij dit onverbiddelijk.

Frankrijk en België in 1914.

Lyon, 19 september. In antwoord op een artikel van de gepensioneerde kolonel van de Zwitserse generale staf Egli in de Basler Nachrichten heeft majoor Collon, in augustus 1914 militair attaché bij het Belgisch gezantschap te Parijs, kolonel Egli een brief geschreven, die een geschiedkundig document van de grootste betekenis is. Ziehier de feiten, gelijk Majoor Collon ze onder woorden brengt:

"De 3e augustus polste de gezant van Frankrijk na de bekendmaking van het Duitse ultimatum, dat te Brussel was uitgereikt, uit naam van zijn regering de Belgische ten aanzien van het aanbod aan België van de steun der Franse legers. De Belgische regering weigerde die, daar geen enkele oorlogshandeling de overhandiging van het ultimatum had vergezeld. Pas de 4^e augustus na de schending van het Belgische gebied werd de gewapende bijstand van Frankrijk in beginsel aanvaard en de 5^e eerst zette deze zich in daden om, waardoor Duitsland helaas tijd won en gelegenheid tot optreden kreeg, dat voor de ontplooiing van zijn legers van de meeste waarde was. Het gemis van een reeds bij voorbaat gesloten overeenkomst, en de

lange tijd die nodig was om de gezamenlijke actie der Frans-Belgische strijdkrachten te bedisselen, deden het plan van aanval van onze strijdkrachten in de richting van Luik, dat de Duitsers hadden aangevallen, in duigen vallen. Eerst de 5e augustus 's middags voegde ik, militair attaché me bij het grote Franse hoofdkwartier te Vitry-le-François en ook diezelfde dag pas kon generaal Joffre met het oog op de krijgsverrichtingen van Sordet's ruiterkorps zijn vooruitgeschoven afdelingen vergunnen Belgische bodem te betreden, d.w.z. van de Franse Maas naar de Semois te trekken om er de overgangsplaatzen van te bewaken. Pas de 6e van de maand, werd ik, militaire attaché, belast, de telegrafische en telefonische gemeenschap tot stand te brengen tussen het Franse hoofdkwartier, de vesting Namen en het Belgisch hoofdkwartier te Leuven, welke toenmaals nog niet bestond, met het doel, de operaties van Sordet's korps zich ongestoord te laten ontwikkelen, waarvan de beweging, aanvankelijk tegen de 5^e bevolen, de volgende dag eerst haar beslag kreeg in samenwerking met de Belgische troepen van Namen en Luik benevens het leger van Leuven. Ikzelf liet in de middag van de 6^e in België de Franse detachementen toe, die als opdracht hadden om de Maasbruggen te bewaken. Eerst in de nacht van 6 op 7 augustus, na kwijting van mijn opdracht bij de gouverneur van Namen, kwam ik in het grote Belgische hoofdkwartier aan, om het van de Franse voorstellen te verwittigen ten einde het ineengrijpen der Franse en Belgische operaties te bewerkstelligen."

Major Collon onthult vervolgens deze twee feiten, die de kwestie der verantwoordelijkheid afdoende oplossen:

"U (namelijk kolonel Egli – redactie) zult een ander wezenlijk en onweerlegbaar getuigenis aantreffen, dat het mijne derwijze bevestigt, dat niemand, die het hart op de rechte plaats draagt, daaromtrent nog in twijfel kan zijn. Het schuilt in het weinig bekende feit der mobilisatie van het Hannoveriaanse leger (het Maasleger

onder von Emmich) van 21 juli af en de samentrekking daarvan in Westfalen, te beginnen met de 26^e tegenover de Belgische grens, ten einde zich bij verrassing van Luik te kunnen meester maken alsmede de strategische ontplooiing en de opmars van het vervaarlijke Duitse leger te bemantelen, hetgeen ons land schielijk moest doortrekken, het noordelijk front der Fransen omvatten en de Frans-Engelse legers op het lijf vallen, terwijl ze druk doende waren, de aangewezen stellingen in te nemen, waarmee de oorlog door een ongeëvenaarde ramp in enige weken tijd tot het verleden zou hebben behoord."

Vrijdag 20 september 1918 – avondeditie

Berlijn, 20 september. Officieel. Legergroep Rupprecht: Infanteriegevechten ten noordoosten van Bikschote en ten zuiden van Ieper zijn gunstig voor ons afgelopen.

Société Générale de Belgique.

Naar de Brusselse correspondent van de Frankfurter Zeitung uit betrouwbare bron verneemt, koestert de directie van de Société Générale de Belgique het plan het eigen kapitaal met ongeveer 110.000.000 F te verhogen, hetgeen neerkomt op een verdubbeling van het kapitaal plus reserves.

De uitbreiding zou op deze wijze geschieden, dat naast de thans bestaande 30.000 kapitaals aandelen, waarvan de nominale waarde tegen 500 gulden per stuk in het vervolg 1000 gulden per stuk zou luiden, nog 31.000 aandelen tegen 1000 gulden zullen worden uitgegeven, benevens de 31.000 reserveaandelen zonder nominaal bedrag, tegen een koers van 2500 gulden.

De tegenwoordige aandeelhouders krijgen aldus een waardevolle claim. De koers der reserve aandelen is op het moment 7000 frank.

De kapitaalsuitbreiding zou het eigen kapitaal in betere verhouding brengen tot de vreemde gelden. Bovendien schijnt het ook de bedoeling te zijn voorbereidende maatregelen te treffen om een leidende plaats in te nemen bij de wederopbouw van België.